

Nytt från/om Nepal

September 2020

Tack!

för alla uppmuntrande responser vi fått på första numret av vårt NepalNytt. Men vi behöver justera vårt namn förstår vi, för att inte förväxlas med andra liknande publikationer.

Vad ska vårt digitala magasin heta? Kan du hjälpa oss?

Vi utlyser härmed en **tävling** om det bästa namnet på en publikation som vill informera och inspirera till stöd för våra bröder och systrar i det fantastiska landet Nepal. Maila oss på redaktionen@nepalsvanner.se !

Boken om Rut, som recenseras i detta nummer, sänder vi till dig som kommer med ett riktigt bra förslag! Och så naturligtvis ett omnämnande i nästa nummer.

För att kunna fortsätta att utveckla vår webb-tidning tar vi gärna emot **feedback, idéer och förslag** från dig och andra Nepal-intresserade läsare

hälsar redaktionen:

Torsten, Marie och Lollo

Innehåll:

Inte nog med corona – ovanligt svåra över-
svämningar och jordskred i år SID 2

Hon vet mer än de flesta
om lepra i Nepal SID 3

Rökfria spisar – bra för hälsan
och miljön SID 4

Vi presenterar andra goda krafter:
Sverige-Nepalföreningen SID 5

Intressant läsning:
Boken om Rut Peterson SID 6

Uppsnappat SID 7

Vill du stödja våra projekt? Kontakt-
uppgifter och redaktionsruta SID 8

Vi planerar fortfarande för en
Nepalhelg i Karlstad
14-15 november

Vi följer utvecklingen och Folk-
hälsomyndighetens rekomen-
dationer. Mer information om
helgen kommer!

Corona + monsunregn = dubbel katastrof för Nepal

Stort Tack till dig som varit med och gett gåvor till insatser för hårt drabbade av Nepals **lock-down** för att förhindra spridning av **Covid-19**. Många är fortsatt mer rädda för att svälta ihjäl, än för att smittas av Coronavirus.

I juli drabbade Monsunen det redan corona-drabbade landet. Det innebär svåra översvämningar på slättlandet i södra Nepal och förödande jordskred i bergsområdena. Över 300 sägs ha omkommit i den dödligaste monsunen på 11 år. Och tusentals är i akut behov av hjälp för sin överlevnad och att bygga upp sina hem igen. Även här har Nepals vänner kunnat bidra.

Vår samarbetspartner i de här projekten är Asal Chhimekee, "Goda Grannar". Organisationen startades av åtta kristna församlingar runt om i Pokhara, Nepals näst största stad. Nu deltar fler än 50 församlingar med målsättningen att bedriva kyrkornas sociala omsorgsarbete med så hög kvalitet som möjligt.

Ledare för Goda Grannar är Raju Adhikari, som vi har en nära kontakt med och stort förtroende för. Vi vet att de hanterar de pengar de får att förvalta med stor omsorg, och de har en noggrann redovisning av de medel de tar emot.

Stort Tack till alla er som hjälpt oss att sända ekonomiska bidrag till Goda Grannars arbete för att hjälpa några av dem som drabbats särskilt hårt just nu.

Svårt att nå fram med hjälpen!

Coronasituationen har gjort det svårt att nå fram till dem som drabbats av monsunregnen, berättar Raju Adhikari:

– Utegångsförbud har införts, distriktsgränser liksom gränsområdena mellan Nepal och Indien är stängda. Lock-down och risken för våra team att också bli infekterade har gjort att vi fått ställa in vissa av våra resor med förnödenheter till drabbade områden.

– Några i vår personal har kommit i kontakt med människor som bekräftats ha corona och de är nu i själv-karantän. Vi försöker dock så gott vi kan att hantera krisen och ta hand om vår personal på bästa sätt. Och vi är redo att fortsätta arbetet så fort det är möjligt och säkert.

Se en film om Goda Grannars Corona-insatser (5 min):

https://videos.files.wordpress.com/Ukph7pk6/acn-pcc-covid-19-response-summary-4_dvd.mp4

Vill du vara med och stödja Goda Grannars arbete – se sista sidan!

Ulla-Britt vet mer än de flesta om lepra i Nepal

– Många tror att lepran har försvunnit i Nepal men så är det inte! Den har visserligen minskat men om vi inte håller efter kan den börja öka igen.

Ulla-Britt Engelbretsson har delvis ägnat de senaste 27 åren åt forskning och arbete omkring lepra och dess ekonomiska och sociala konsekvenser i Nepal. Dels som socialantropolog vid Göteborgs Universitet, dels som pensionär, anknuten till International Nepal Fellowship (INF) med titeln Planning and Evaluation Adviser. Ungefär halva sin tid har hon tillbringat i Nepal, med basen på INF:s sjukhus i Surkhet.

– Problemet just nu är att vi är i skriande behov av finanser, säger Ulla-Britt. Man ser sig tvungen att reducera lepradelen av sjukhuset och har varslat fem erfarna medarbetare om uppsägning. Det innebär en akut fara att sjukdomen flamar upp igen i vårt område med svåra konsekvenser på individ- och familjenivå.

Intresset för lepra i Nepal väcktes när hon vid sitt första besök i landet upptäckte att det pågick en aktiv spridning av sjukdomen. Hon åkte hem och konstaterade att det forskats väldigt lite på lepra utifrån ett patientperspektiv.

– Det är en knepig sjukdom, framförallt för att den i ett tidigt stadium kan ge väldigt olika symptom. Man känner inte igen den, vilket innebär att man söker hjälp väldigt sent. Även inom sjukvården missar man ofta att ställa rätt diagnos. Ett annat problem är

att man först uppsöker traditionella healers. Dessutom florerar uppfattningen att lepra inte längre är ett problem, vilket gör att man inte är lika vaken. Men faktum är att Nepal har ca 3 500 nya registrerade fall varje år.

Ulla-Britts arbetsuppgifter är en blandning av fältarbete och att stödja leprateamets arbete och sammanställa rapporter till myndigheterna. Hon har också bl a publicerat boken: "Challenged life – A medical anthropological study of leprosy in Nepal".

– **I fältarbetet** handlar det om att få kontakt med de drabbade och deras omgivning och försöka förstå hur de tänker och handlar. Problemet är förstås att även om man har kunskap är det inte säkert att man har medel att förändra.

En faktor som också påverkar arbetet är den administrativa omorganisationen med en indelning av landet i sju provinser.

– Det är en förändringsprocess som påverkar alla och hittills har den inneburit kaos för lepraarbetet, menar Ulla-Britt. Tidigare fanns en kontaktperson i varje distrikt. Nu är det större ansvarsområden och det fungerar olika i varje provins. Det är för närvarande rörigt men förhoppningsvis rättar det till sig så småningom.

Ulla-Britt hann precis resa till Sverige innan coronan slog till i mars. Planen var att återvända till Nepal i höst innan hennes visum går ut vid årsskiftet. Just nu vet hon förstås inte hur det blir med det.

Visumfrågan är ju lite knivig, ännu mer när man blivit äldre, konstaterar hon. Men hon har kunnat få visum ett år i taget, sannolikt med viss hjälp av de akademiska kvalifikationerna.

Ulla-Britt trivs med sitt "dubbelliv". Det är lite jobbigt med de många och långa resorna, men hon har vad hon behöver i Nepal och uppskattar inte minst teamarbetet i Surkhet.

Protestillverkning på INF:s sjukhus i Pokhara.

En energisnål och rökfri spis förändrar livet för en familj på landsbygden i Nepal

Elektricitet saknas i de flesta av Nepals bergsbyar. Man lagar mat över öppen eld, vilket betyder att inomhusmiljön blir väldigt smutsig och ohälsosam. Och att samla bränsle till familjens behov tar 2-3 timmar av kvinnornas arbetsdag.

En enkel spis med skorsten ökar bränsleeffektiviteten med upp till 60 procent och minskar vedåtgången till hälften. Det får positiva effekter för familjens hälsa, men också för miljön. Avskogningen, jorderosionen och utsläppen av växthusgaser minskar. Och kvinnorna och flickorna får mer tid till annat, t ex att lära sig läsa och skriva.

Föreningen Nepals vänner vill hjälpa 1000 familjer i Rolpadistriktet i Västra Nepal att få energisnåla och rökfria spisar. En energisnål och rökfri spis för en familj kostar 500 kr.

Spisprojektet genomförs i samarbete med de lokala myndigheterna och International Nepal Fellowship (INF), som är en internationell och ekumenisk kristen biståndsorganisation, grundad 1952.

”Hälsoeffekterna av att elda med ved inomhus är avsevärda på de platser i Nepal där jag arbetat som läkare. Utan skorsten ansamlas röken inomhus. Inandning av rökpartiklar ger upphov till ökad risk för lunginflammation hos barn och kronisk lungsjukdom (KOL) hos vuxna.

En annan aspekt är brännskadorna som framförallt drabbar barn som ramlar eller rullar i den öppna elden. De allra värsta brännskadorna drabbar personer med epilepsi, som medvetlösa under krampanfall kan skadas mycket svårt.

The "Smokeless stove" kan effektivt bryta dessa fattigdomssjukdomar och ge bättre liv till många människor på Nepals landsbygd.”

Jakob Altgärde

Läkare på Infektionskliniken i Jönköping som också har arbetat vid Tansens Missionssjukhus i Nepal

Nepals Vänner styrelseordförande, Torsten Åhs har besökt det spisprojekt som föreningen stöder i Rolpa, i västra Nepal.

Här kan du se den film som han gjort från besöket (4 min): https://videos.files.wordpress.com/wRX6NaTW/rolpa-stove-project-sv-01_dvd.mp4

Sverige-Nepalföreningen – en mötesplats för nepaleser i Sverige och andra Nepal-intresserade

Några svenska familjer med barn födda i Nepal brukade träffas och då också bjuda in nepaleser bosatta i Sverige. Dessa träffar ledde till att Sverige-Nepalföreningen bildades 1992 som en "politiskt och religiöst oberoende förening". På så sätt kunde man genomföra biståndsprojekt med statligt stöd i Nepal.

Förutom biståndsarbetet blev föreningen också en utmärkt mötesplats för såväl nepaleser i Sverige som andra med intresse för Nepal. Så småningom publicerades också en föreningstidning med namnet Nepal Nytt.

Verksamheten

- **Fadderverksamheten för NCO** (Nepal Children Organization) startades hösten 1993. Som mest hade 80-90 barn på NCO:s barnhem (bl a Bal Mandir) svenska faddrar genom föreningen.
- **Samarbetet med Maiti Nepal** påbörjades också 1993 och har genom åren vuxit till en omfattning av hjälp till drygt 90 barn. Maiti Nepal är en NGO som tar hand om flickor/kvinnor som blivit utsatta för trafficking eller våld i hemmet. Offren får rehabilitering, medicinsk- och psykisk vård samt utbildning. Organisationen bedriver en egen skola, ett mindre sjukhus, hospice för HIV- och Aidssjuka och förebyggande verksamhet i bergsbyar.
- **Föreningens Barnfond** startades 1996 i syfte att hjälpa föräldralösa ungdomar som lämnat någon? institution. Bidrag ges till både högre utbildning och hälsovårdskostnader. Genom Barnfonden har föreningen kunnat bekosta operationer, läkarbehandlingar, tandvård, sjukhuskostnader vid förlösningar samt kremering. Utöver utbildning på collegenivå har ungdomar fått möjlighet att bl a studera medicin, ledarskap, ekonomi, IT och administration. En del har valt en kortare yrkesutbildning

till tränare, mekaniker, reparatör, kock eller kosmetolog. (Läs mer på föreningens hemsida.)

Sjukhusbygget i Thokarpa

I samband med den stora jordbävningen 2015 beslutade Sverige Nepalföreningen att bidra till att bygga upp en hälsocentral i Sindhupalchowk. I början av 2019 nåddes, med hjälp av de bidrag som kommit in från medlemmar, målet på 300 000 kronor som hälsocentralen beräknades kosta.

Akutläkaren Malin Emgård har via sina kontakter med Kathmandu Medical Center (KMC) kunnat säkerställa bemanning med läkare och sjuksköterskor till detta. Föreningens ordförande, Katak Malla, har bidragit med sina kontakter och kunskaper för att skapa avtal och skaffa tillstånd från myndigheter. Netra Karki är den person som lokalt lett stora delar av arbetet och fått befolkningen engagerade. Han har också sett till att byggprojektet vuxit och kunnat säkerställa statlig finansiering så att hälsocentralen nu är på väg att bli ett mindre sjukhus på tre våningar med 15 vårdplatser för inneliggande patienter. Detta har skett i samråd med Björn Söderbergs - *Build Up Nepal* som såg till att den första jordtegelstenmaskinen köptes in till projektet.

Malin har också lett utbildningar inom folkhälsa och startat ett meningsprojekt som blivit mycket uppskattat. Dessutom har ett stort antal privathus blivit återuppbyggda med hjälp av jordtegelstentechniken. Sverige Nepalföreningen har också beslutat att bidra med en ny insamling till en (forts)

tandläkarmottagning där målet är att nå upp till 50 000 kronor.

Den pågående Coronapandemin och den efterföljande nedstängningen har haft stor påverkan på sjukhusbygget i Thokarpa. Årets kraftiga monsun har också inneburit stora utmaningar att få fram allt material men inköp av den medicinska utrustningen är påbörjad och förhoppningen är att verksamheten skall komma igång i höst.

Utvecklingen kan följas löpande via bloggen "Att bygga vårdcentral i katastrofområde" som du når via länken <https://www.sverigenepal.se/bygga-varldcentral/>

Rut Peterson

var en fascinerande person med ett mycket stort hjärta för Nepal och dess invånare. Det kan många av oss som haft förmånen att se henne i aktion intyga.

I över trettio år var Nepal hennes liv. Som sjuksköterska var hon med och utvecklade sjuk- och hälsovården i en tid med små och enkla resurser. Som pensionär fortsatte hon i många år som "sjukhusvärdinna" och lyste upp tillvaron för både patienter och personal.

Ruts systerdotterdotter Carina Holm-Nyländer spelade in en serie samtal med Rut under de sista åren hemma i Linköping. Det har blivit "Boken om Rut Peterson, ett missionärliv", sammanställd av Willy Svahn.

Boken skildrar Ruts livsresa på ett lättsamt och fängslande sätt. Från barndomen och det tidiga beslutet att bli missionär till de första femton åren i Indien och sen, inte minst, livet i Nepal.

Rut var en storartad berättare med en rejäl portion humor. Och boken är generöst försedd med dråpliga anekdoter. Var det något som kännetecknade Rut så var det hennes goda humör och påhittighet när det gällde att lösa problem av olika slag.

Det här är ingen faktabok om Nepal, men en givande inblick i ett annorlunda och spännande liv i det land som Rut kom att älska. Boken har kompletterats av bl a en fin uppdatering av Malin Emgård, som föredömligt beskriver olika sidor av Nepals utveckling under senare år.

Boken om Rut kan beställas från Evangeliska Frikyrkan. Via info@efk.se eller 019-16 76 00. Kostar 150 kr + frakt.

Uppsnappat från Nepali Media (och andra källor)

Flygtrafiken

Tio internationella flygbolag har nu efter sex månaders paus åter börjat flyga till Kathmandu. Efterfrågan är hög från resenärer men regeringen har satt en gräns på 800 personer som får anlända till Nepal varje dag. Under den första tiden är det endast nepaleser, diplomater och anställda i hjälporganisationer samt deras familjemedlemmar som kan komma till Nepal med flyg.

(Nepali Times)

Tillbaka till Indien

Efter tre månaders "Covid 19-Lock down" har nu ca 400 000 daglönare från Nepal återvänt till arbeten i Indien eftersom det inte finns jobb för dem i Nepal. *(Nepali Times)*

Samhället öppnas

Fordon med udda registreringsnummer får tillåtelse att åter köra liksom större allmänna bussar. Butiker för dagligvaror tillåts att ha öppet från klockan 05.00 till 11.00 samt 17.00 – 19.00. Restauranger tillåts, med strikta direktiv, göra hemleveranser under en begränsad tid. Större varuhus och gallerior tillåts ha öppet måndagar, onsdagar och lördagar.

(Nepali Times)

Fler covid-patienter på Patan Hospital

Dr Mark Zimmerman på Patan Hospital rapporterar att antalet covid-patienter har ökat dramatiskt den senaste tiden.

Dyrt med regionala regeringar

Om var och en av de sju provinserna ska ha egna regeringar med 15 – 20 ministrar var, kommer det att bli mycket dyrt. Enligt uppgift, tjänar en minister i Nepal mer än en svensk minister!

Landet kommer alltså att få tre ledningsnivåer: den lokala nivån, provinsnivån och den centrala nivån för hela landet. Frågan är en het politisk fråga och utgången är oviss.

Regeringen tappar i förtroende

En bedömare menar att bråk mellan de olika grupperna inom det ledande kommunistpartiet har också bidragit till att regeringen har tappat i förtroende bland folk i allmänhet. De konservativa krafterna, dvs monarkisterna, de hindureligiösa och anhängarna av det tidigare panchayat-systemet, uppfattas som något starkare i det politiska landskapet.

Har du tips, idéer och synpunkter? Vi vill höra!

Skriv till: redaktionen@nepalsvanner.se

Om du vill stå med på epost-listan, skriv till: info@nepalsvanner.se

Vill du vara med och stödja något av våra projekt?

Swish 123 567 23 81

Bankgiro 122-4708

Plusgiro 656 442-1

För stående överföring använd Bankkonto 9960 4206 5644 21

Om du vill kan du ange: New Hope, Spisar, Corona eller Monsun.

Betalning från utlandet: Nordea, IBAN: SE41 9500 0099 6042 0656 4421, BIC: NDEASESS

Vill du veta mer om vår förening se vår webbsida, www.nepalsvanner.se

Vi finns även på Facebook.

Redaktionen

Lollo Konnebäck, Alingsås, arbetar med musik och kommunikation i Svenska kyrkan, arbetade under åren 1989 – 1994 som Information Officer på United Mission to Nepals huvudkontor i Kathmandu.

Marie Schön (Elfgard) tillbringade sin barndom i Nepal. Bor numera på landet sydost om Vetlanda. Varit gruppleddare för resor till Nepal sedan 2002. Är också aktiv inom Röda Korset och medlem i Tuki Nepal samt Sverige/Nepal-föreningen.

Torsten Åhs, Åkersberga. Besökte Nepal första gången 1979. Har arbetat med information om u-land och mission en stor del av sitt liv. Initiativtagare till föreningen Nepals Vänner.

Vi sitter alla tre med i styrelsen för Nepals Vänner.